

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy óra 1 kor Egy óra 1 kor. 50 fill
 Negyedévre 3 " Negyedévre 4 " 50 "

Felelős szerkesztő:
Dr. HEGEDŰS LORÁNT,
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 49. szám.

A „fejvétel“ és a munkapárt

Az ellenzék fenegyerekei egyre rázzák az öklüket, hogy így lesz, úgy lesz, majd megmutatják nekik, mi lesz. De mint akik önmaguk legjobban tudják, hogy a nemzet nincs mellettük, a hányó-veti fenyegetőzés éktelen lármáját érezhetően csak taktikából, ijesztésszerű használatuk. A zajos csinnadratta zsvájából minduntalan kikihallik a békefuvólák egy mélabus akkordja is.

Apponyi Somorján „előzékenységet“ ígérget és azt mondja: „Nem fogunk lehetlenséget követelni, nem fogunk követelni olyat, ami a többséget megalázza“. De aztán egy lélegzet alatt mindjárt ő is az fejvétel követeli. Ezt Apponyi persze nem ilyen drasztikusan fejezi ki, ahogyan pl. politikailag iskolázatlan szónoktársa, Károlyi Mihály gróf szokta, hanem ő csak azt mondja, hogy „a bölcs mérlegelés és előzékenység pillanatának elérkeztek gondoskodni kell a személyi kérdés megoldásáról is“.

Magyarán tehát ez se jelent mást, mint Lukács és Tisza távozásának követelését. Sőt ismervé Apponyit, még talán többet is. A nemes gróf a maga elasztikus kifejezéseibe utólag mindig beletudott még egyet-mást olyasmit magyarázni, amit előbb senki se gondolt, hogy benne van, ki tudja ennek a személyi kérdésnek háttérben nem lap-pang-e ott a „bölcs mérlegelésnek“ az a meg-

Virág-ünnep után

Irta: **Catulle Mendés.**

Az egész ünnepély alatt az egyik kocsi-ból a másikba röpi a kis csipkerózsa. Hófehér, árpolt kezek kapták el s hajították szabályos ívben tovább. Így ment kézből-kézbe, míg végre egy ügyetlen elerítette és az ünnepelt kis csipkerózsa a sárba hullott.

Senki sem ügyelt rá. Az ünnep folytatódott, a kocsik tovább robogtak. A virágcsata újra elkezdődött, míg egy hirtelen jövő zápor be nem fejezte az egészet.

Az út közepén még mindig ott fekszik a kis virág. Reggel még üde, illatos volt, boldog volt, aki megkaphatta és most sárosan, eltiporva ott fekszik a kocsiuton. Szegény kicsi rózska, kinek kellenél te most?

Késő este volt már és a zápor még mindig zuhogott. A gázlámpa fénye visszaverődött az esőtöcsében; már csak egy-két ember sietett az utcán, hogy mielőbb födél alá kerüljön.

Az út közepén jött most egy férfi és egy nő. Előttük kicsi leány tipegett.

Piszkos, rongyos, kis koldusgyerekek volt. Észrevette a tépett csipkerózst a sárban, felvette s hirtelen elrejtette gombtalan, piszkos kabátkája alá.

Félénken fordul vissza, vajon észrevet-

oldási módja, hogy a személyváltozások az ellenzék szájaize szerint történjenek, hogy aztán, ha nem így lesz, megint lehessen ürügyet találni arra a fennhájázó csatakiáltásra: a kormánnyal és a többséggel pedig még csak szóba sem állunk.

De maradjunk egyelőre annál, hogy Apponyi csakugyan nem kívánt többet a maga előkelő tónusában, mint amit Károlyi Mihály grófnak és elvtársainak a véle egy politikai iskolázottság színvonalán álló nemzetközi szocialistáknak guillotine-szagu robespierrjei gögje követel: Lukács László és Tisza István fejét. Hát még akkor sem következetes önmagához Apponyi, mert ha ezt kívánja, akkor szószerinti ígéretével ellentétben igenis lehetlenséget kíván és éppen olyat követel, ami a többséget megalázza. Micsoda fogalmi vannak Apponyinak a párthűségről? Hát elképzelhető, hogy akadjon többség, melyet annak idején nagy lelkesedés közt egy eszme, egy cél hozott össze, vezéreivel, akik aztán ezt a célt el is érték, a hosszú ideig tartott nemzetrontó parlamenti anarchiát letörték és akik a többséggel együtt a nemzetre nézve üdvös törvények sorozatát alkották, hogy egy ilyen többség a maga vezéreit egyszerre csak cserben hagyja, tisztán csak egy faksiózus ellenzék hatalmi vágyának kielégítése kedvéért? Hát nem érzi Apponyi, hogy ez lehetlenség és minden politikai erkölcsbe ütköző hűtlenség volna, amely megfosztaná a többséget a kötelességtudás minden erkölcsi tartalmától?

ték-e? Melvik fogja megverni érte? — nem, nem láttak semmit.

A férfi rövid, könnyű kabát, sárga nyakkendő volt, haja melyen a homlokába lógott, piszkos kalapja a szemébe nyomva, az asszony nagyvirágos, ríktó, de piszkos ruhát viselt, kócos, kisütött hajjal, kihívó tekintettel. Zsörtölődve haladtak egymás mellett.

— Átkozott idő, az egész napot elrontotta. A rettenetes eső miatt nem jött az igazi előkelő, gazdag úri nép a virágcsatára. Egy pár polgárral meg mit kezdjen az ember? Hisz azok úgy vigváznak a zsebükre, mint a szemük világára.

Este tíz óra volt. Egész délután nem akadt dolguk. Semmi, de semmi. Most talán fekiüdienek le egyetlen pohár bor nélkül? A kis leány sem koldult egy fillért sem össze.

Szitkozódta, káromkodta az egész uton, majd az asszony hirtelen rákiált a kicsikére.

— Guszti!

A kis leány összerezzen, majd lassan megfordul.

Az asszony hátba üti.

— Nem tudsz felelni, ha kérdezek? Mi? Majd megtanítlak, vári csak. Mész oda, jönnek. Siess!!

A gyerekek közeledik feléjük, kinvittia sovány kis kezét és siránkozó hangon — ki tudja már hányadszor — mondja:

— Könvörgöm, adianak valamit. Öten

Azt tehát hiába kívánja Apponyi a többségi párt „böles mérlegelésétől“ hogy a saját vezéreit cserben hagyja. Ez nem békeföltétel, ez megalázása a többségi pártnak, amely pedig erre nem kapható, mert nem legyőzött párt. A többség mint eddig elszántan és tömött sorokban kitart a vezérek mellett, követeli és támogatja őket, valameddig csak vezérek akarnak maradni, míg önként maguk szántából vissza nem vonulnak. Hogy pedig mikor vonuljanak vissza, az legkevésbé függ az ellenzék dölyfös diktaturájától.

Apponyi és társai tehát, ha előzékenyen és őszintén akarják a békét, keressenek erre elfogadható tárgyi alapot és ne feszegessék a személyi kérdéseket, mert ezzel csak inkább elmérgesítik a helyzetet.

FERDINÁND SZALVÁTOR FŐHERCEG ÉS CSALÁDJÁ.

Ischlből jelentik: Ferdinánd Szalvátor főherceg és Mária Valéria főherceggasszony Hubert Szalvátor főherceggel, akinek egészsége teljesen helyreállott, és leányukkal, Hedvig főherceggasszonnyal a nyári tartózkodásuk befejezése után délutáni egy órakor Amstettenbe utaztak. Az indóházban megjelentek bucsuzásra a Párisban székelt osztrák-magyar nagykövet, Széczen gróf neje, akivel a vonatelindulásig beszélgettek. Amstettenből Wallsee kastélyba folytatta útját a főhercegi család.

BALOGH JENŐ AUDIENCIÁJA.

Dr. Balogh Jenő vallás- és közoktatásiügyi államtitkár csütörtökön, folyó hó 5-én, délután öt órakor kihallgatást tart.

vagyunk testvérek. Az apám beteg, az anyámnak nincs munkája. Még ma egy falatot sem ettünk. Csak egy pár fillért! Ezerszer fizeti azt vissza a Mindenható!

Két fillér volt a könvörgés eredménye. Ahogy tovább mennek, a kis leány szó nélkül átadta anyjának.

— Buta gyerekek! — ordítja az asszony, ujra hátba ütve a kicsikét — miért nem szaladtál utánuk, többet is adtak volna!

A gyerekek sirva fakadt. Alig volt öt-hat éves. Sovány, gyenge teremtés. Az arca szeptáros, csunya, visszataszító. Talán megmosdatva, megfésülve, szépen felöltöztetve és főleg mindenkitől szeretve, egy kedves arcú, bájos kis teremtés lenne, de így, úgy, verve, piszkosan, egyszerűen utálatos volt.

Sirt zokogott szegényke. Hirtelen féltett kincsére, hervadt rózsáira pillantott, könnyei felszáradtak s boldogan mosolygott. Hisz neki mindene volt a virág. Ami másnak luxus, neki életszükséglet. Ő kinálja a szép hölgyeknek és előkelő uraknak az utca-sarkon megvételre s pár fillérével szalad haza, anyjához, ki ha kevesli, megveri, a hajáttépázza. Pedig mindig kevés amennyit kerés.

Szegény kicsike. Hiszen neki épen gyűlölni kellene ezért a virágokat, de nem, fel-emeli az eltiprot, elhervadt rózsát a sárból, az megvigasztalja őt, fölszárítja a könnyeit.

Debrecen augusztusban

A közigazgatási bizottság ülése.

Debrecen város közigazgatási bizottsága ma délután tartotta meg ülését, amelyen Domahidy Elemér főispán elnökölt. Az ülés a szakelőadások jelentéseit tudomásul vette.

Jelen voltak az ülésen Domahidy Elemér főispán elnöke alatt Kovács József polgármester, Körner Adolf főjegyző, Magoss György dr. főügyvész, Tüdös Kálmán dr. főorvos, Roncsik Lajos árvászéki elnök, Csánki Viktor kir. tanfőlügvész, Acél Géza főmérnök Nagy József pénzügyigazgató helyettes, Puskás Kálmán kir. mérnök, Reitz János kir. főállatorvos, Balkánvi Miklós dr., Fejér Ferenc dr., Márk Endre, Rickl Antal, Tóth István, Zöld József.

A polgármesteri jelentés.

Körner Adolf főjegyző terjesztette elő a polgármester jelentését, amely szerint letartóztattak 263 embert, eltoloncoltak és kiutasítottak 138 egyént. Kiadott a rendőrség 44 iparengedélyt, 185 darab munkakönyvet. A fősorozás augusztus 12-től 19-ig volt. Besoroztak 365 helybeli 58 idegen illetőségű ifiut.

Iskolaügyek.

Csánky Viktor kir. tanácsos kir. tanfelügyelő bejelentette, hogy a kultuszminiszter a tanítói árvaházba 23 tanítóárvát vett föl s többet a kecskeméti árvaházból tanulmányaik folytatására ide áthelyezett, viszont 64-et visszahelyezett Kecskemétre. Heiner Mária kecskeméti és Rác Teréz debreceni segédárvaanyákat kölcsönösen áthelyezte.

Bejelentette még, hogy jóváhagyta Vadon Benjámin iparostanonciskolai rajztanár megválasztását. Végül több személyi ügyről tett még jelentést.

Adózás.

Nagy József pénzügyigazgató helyettes jelentése szerint augusztus havában befolyt állami adóban 382.457 korona 90 fillér, hadmentességi díjban 896 korona 41 fillér, díjnyelvényekben 72.035 korona 53 fillér, díjnyelvényekben 2397 korona 71 fillér, dohánynyelvényekben 212.161 korona 60 fillér, határványelvényekben 24.292 korona 97 fillér, tolvasszati és italadoban 27.083 korona 33 fillér, rízetési halasztást 103 esetben adtak.

Allategészségügy.

Reitz János kir. főállatorvos jelentése szerint veszettség lépett föl az V. sertés-

Mig egyik kezével féltékenyen szortia magához a virágot, másik kis kezével egy rongvos, piszkos újságlapot tart. Egyszer már lecsitette, de hirtelen visszadugta kabátja alá.

Betértek egy külvárosi kocsmába. Bort rendeltek. A petroleumlámia sárga fénve megvilágította őket. Igazi betörő arck.

Körülnéztettek. A szomszéd asztalnál két livrés inas kártvázott. Pénz volt előtük. A nő meglökte könyökével a férfit, majd összebuiuva suttoztak.

Meghozták a bort. Káromkodtak, szidták a pincért, lármáztak, kiabáltak.

S mit csinál ezalatt a gverek? A földön ül és látszik. A tépett, piszkos újságlapból két kicsi hintót haitogatott össze s az eldobott, sáros kis rózsát dobálta az egyik kocsiból a másikba.

Piszkos, külvárosi kocsmában, részegek ordítása közt egvedül tart virágünnepet. Ugy, ahogy ott látta a fényes dákától és most ő, a kis csunya, piszkos koldusleány boldogabb és vidámabb volt, mint sok uri, előkelő nő a ragvógó virág-korzón.

Nemsokára megint otthon lesz a nyomorúságos, sötét, büzhödt kis kamrában, részeg szülei ütni, verni fogják, de legalább egy rövidke kis ideig, a nyomorult, szerencsétlen kis teremtes ragvógónak, előkelőnek képzelte magát és ide-oda hulló rózsák édes illata járta át ártatlanul szenvedő, meleg szivecskéjét...

vész II. és IX. körzetben. Az országos vásáron egy takonykóros lovat találtak, amelyet kiirtottak. Sertésvész van ez időszerint az I., II., VI., VIII., IX. körzetben.

Az ülés végén Acél Géza főmérnök referált még építési ügyeket és felebbezéseket.

Járványfészek a külterületen

A főorvos vádirata

A város területén észlelt megbotránkozott tisztátalanság már megszólaltatta Debrecen város közegészségügyének hivatásos öreit, hogy rámutassanak a tifusznak mármár járványszerűen történt föllépése folytán előálló és a tisztaság hiánya miatt nagy veszélyre. Most azután Tüdös Kálmán dr. főorvos mutatott rá egy jelentésben úrra erre a nagy veszedelemre, amelynek a város külterülete állandó fészke s állandó veszedelemre fenyegeti ma már a belvárost.

A jelentés, amelyért igazán nagy elismerés illeti a főorvost, oly kimerítő, oly ijesztő maga is, hogy ahhoz kommentárt fűzni feleslegesnek tartjuk s azért legnagyobb részét itt sző szerint adjuk.

A közegészségügyi viszonyok javulást mutattak, a halálesetek száma 232-ről 177-re csökkent, a hevenyragályos esetek száma is apadt 83-ról 61-re. De a javulás csak látszólagos, mert a hasihagymáz fokozatos terjedése komoly aggodalomra ad okot. Előfordult roncsoló toroklob 5, vörheny 1, számarhurut 18, kanyaró 3, járványos fültömírgyömb 2, hasihagymáz 22, trachoma 7, bárányhimlő 2 esetben. Halálos végű volt 4 tifusz, 1 vörheny, 1 számarhurut. Igen sok gyermek bélszúrót fordult elő.

A piacvizsgálat rendszeren folyt, a köztisztaság a belterületen kielégítő, a külterületen minden kritikán alul van.

Különös figyelmet érdemel a hasihagymáz terjedése. A jelen alkalommal is úgy, a mint már többször megállapítható volt, hogy a betegség mindig a külterületen kezdődik, mint egy veszedelmes gyűrű, lassanként körül övezi a várost és csak később halad a belső városrész felé. A folyó évben a tavasszal előfordult négy bizonytalan eset után az első eset június 21-én fordult elő a Kösülyszegen; a második július 2-án a Kerekes-telepen, a harmadik július 8-án a Csapó-kertben, tehát egymástól ugyan távol fekvő helyeken. A negyedik már a Piac-utcán. Az 5-ik, 6-ik, 7-ik és a 8-ik ismét külterületen, nevezetesen a lovassági laktanyában, az Emerich-telepen és a Libakertben és így tovább. Június 21. óta szeptember 3-ig összesen 36 eset fordult elő, közülük 27 külterületi és 9 belterületi. A belvárosra majd ezután kerül a sor. Ez a jellege a hagymáz terjedésének már több ízben meg volt állapítva, de talán soha oly félreismerhetetlenül, mint éppen most. És ezen jelenség okát nem is nehéz megtalálni. Mig a belvárosban a műveltebb néprétegek között 3 orvos és aránylag nagyobb számú rendőrség teljesíti a szolgálatot és ellenőröködi a piac és köztisztaság felé, addig az óriási kiterjedésű, mintegy 38000-nyi, a kultura legalacsonyabb fokán álló, földhöz ragadt szegény népesség részére egyetlenegy orvosunk, közrendészetről pedig legalább az egészségügyi szolgálatot illetőleg, alig lehet beszélni. Természetes, hogy a tudatlan, nyomorgó néptömegek között üti föl a fejét legelőször a ragály s csak mikor már itt elterjedt, akkor jön behurcolás után a város belső részeibe. Ugyancsak e területek lakói között pusztít legnagyobb mértékben a gyermekek nyári bélszúrása. E betegségben elhalt a belvárosban augusztus folyamán 14, a külterületen pedig 28 gyermek, tehát éppen kétszer annyi. Kétségtelenül világos előttem,

hogy e bajon csupán a külterületen lakók népnevelési viszonyainak javulásával és az egészségügyi szolgálat megfelelő rendezésével lehet segíteni. Egyformán szükséges mind a kettő, mert ma már tisztában van vele minden gondolkodó ember, hogy a közegészségügy elsősorban népnevelési kérdés. Az egészségügyi szolgálat újra szervezését illetőleg bőven megindokolt részletes előterjesztést nyújtottam már be.

Kéri ezek alapján előterjesztése sürgős tárgyalását s a tanács utasítását a külterületen iskolák föllállítására.

A közigazgatási bizottság kimondta, hogy megállapítja:

a város külterületi részeinek egészségügyi ellátása annyira tarthatatlan, hogy ott járványos betegségek fellépésére és terjedésére állandóan meg van az alkalom. Ezért megkeresi a városi tanácsot a főorvosnak az egészségügyi szolgálat rendezésére vonatkozó régebben beadott javaslatát haladéktalanul vegye tárgyalás alá. Hasonlóképpen megkeresi a tanácsot, hogy miután a közegészségügy javulása csupán a népnevelés beható fejlesztésével kapcsolatosan várható, tegye meg az intézkedéseket a külterületnek megfelelő számú népiskolákkal való ellátása iránt.

Ime, a legilletékesebb ténnyező: a főorvos így nyilatkozik Debrecen város külterületeinek egészségügyi állapotáról s arról, hogy milyen veszedelmek, egy várost elpusztítani alkalmas borzalmas veszedelmek fenyegetik virágzásnak, fejlődésnek indult nagy városunk munkás lakosságát.

És úgy érezzük s hisszük, így gondolta a főorvos is, hogy ezeken a bajokon mindenél előbb segíteni kell s előbb legyen egészséges városunk, mint egyetemünk.

Iskolaév megnyitó a debreceni ref. főiskolájában

Meghívás a közönséghez

A debreceni református főiskola, mint minden esztendőben, úgy az idén is meleg, szép ünnepély keretében nyitja meg az iskolai évet. Most is mint máskor két részben folyik le az ünnepség, a templomban kezdődik s a díszteremben folytatódik s azon a debreceni közönség színe-íava, a hivatalos személyiségeken kívül igen sok érdeklődő vesz azon részt. Méltó is, hogy az őszi főiskola e szép ünnepélyt a debreceni közönség, amely mindig érdeklődéssel és szeretettel kísérte a főiskola sorsát, minél nagyobb számban való megjelenésével tegye melegebbé ezt az ünnepet s emelje annak fényét.

A főiskola igazgatósága a következő meghívót bocsátotta ki ez ünnepségre:

Meghívó a debreceni református főiskola 1912. évi szeptember hó 9. napján délelőtti tíz órakor leendő tanévnyitási ünnepélyére. A) Istentisztelet a nagytemplomban: kezdődik délelőtti 10 órakor. 1. Hymnus. Mozarttól. Főiskolai énekkar. 2. Fennálló ének. 37. dicséret 1. vers. 3. Gyülekezeti ének. 37. dicséret 2., 3. vers. 4. Imádság. Mondia: Csiky Lajos, főiskolai lelkész. 5. 2. dicséret 5. verse. Férlikarra átírta: Id. Sz. Nagy Károly. Főiskolai énekkar. 6. Gyülekezeti ének: 179. dicséret 10. vers.

B) Tanévnyitási ünnepély a főiskola dísztermében, az istentisztelet után. 1. Fohász. Oláh Károlytól. Főiskolai énekkar. 2. Egyházkerületi elnökség, hatóságok és a tanárkarok üdvözlése. 3. Rektori székfoglaló értekezés. Tartja: dr. Lenc Géza, ez évi akadémiai igazgató. 4. CXXXVIII. zsoltár. Férlikarra átírta: Mácsai Sándor. Főiskolai énekkar. Ezen ünnepélyre az igen tisztelt városi közönséget tisztelettel meghívja. Debrecen, 1912 szeptember 1. a főiskolai igazgatóság.

A városi tanácsot hivatalosan Csóka Sámuel tb. főjegyző és K. Tóth Mihály dr. kulturtanácsnok képviseli.

A hajdudorogi püspökség

Farkas Győző főjegyző levele

E lap hasábjain szinte napról-napra foglalkozunk a hajdudorogi püspökség székhelyének kérdésével, amelyben Nyiregyháza a készprédára vetvén rá magát, a szintiszta magyar hajduvidéktől akarta azt elragadni.

A székhely kérdésében Hajdudorog ellen sok kicsinyes, valótlan és nem méltó eszközzel folyik Nyiregyháza részéről a harc. Most azután a Hajdudorog ellen elhangzott rágalmakra a legilletékesebb tényező felel a hozánk intézett következő levélben:

Tekintetes Szerkesztőség!

A „Debreceni Ujság” szeptember hó 4-iki számában az „új gör. kath. püspökség” c. cikkével, a midőn most már Nyiregyháza helyett Debrecen mellett tör lándzsát, ugyanakkor szükségesnek látta, hogy Hajdudorog községen ismét csipjen, jobban mondva, üssön egyet.

Megvallom, hogy nem szívesen teszem, de mert állásomból folyólag kötelességemnek kell tartanom, hogy ama cikkekre szerény észrevételemet megtegyem, s szeretett községemet a püspökség ügyéből folyólag egész divattá vált lekicsinylés és bántalmazásoktól tőlem telhetőleg megvédjem; azaz nem is annyira megvédjem, mint inkább az olvasó közönséget a mi viszonyaink és helyzetünkről tájékoztassam.

Tehát ez az ok indított arra, hogy b. lapját e célból igénybe vehessem, mert e lap mindig jóakarattal és tárgyilagossággal foglalkozott ügyünkkel.

Elég erős-e Hajdudorog?

Nevezett ujság hivatkozott a cikkében s többek között azt mondja: „Ez a kétségtelenül nagy áldozatkészséget tanúsító nagyközség, mely régi városi szervezetét is azért adta fel, mert képtelen volt viselni a városi szervezet terheit, képtelenségre vállalkozik, mikor az új magyar püspökséggel járó terheket viselni akarja, hiszen koldusbotra jutna az egész község” stb. —

Hogy miért adta fel Hajdudorog az 1897. évben rendezett tanácsu szervezetét, azzal most bővebben foglalkozni nem kívánok, mert azt ugyan jól tudják és tudták akkor is az intéző körök, hogy az nem az anyagi, hanem más okok miatt és hosszú éveken keresztül folytatott harc után történt. És nagy küzdelmek után sikerült annak az áramlatnak, mely a nagyközségi szervezetet tartotta helyesebbnek, megbuktatni a rendezett tanácsot. Akkor még pótdónak hire-hamva sem volt községünkben.

Hajdudorog képviselőtestülete, nemkülönben Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága, e két illetékes tényező, az 1911. évben egyhangú határozatokkal hozta meg, illetve adta meg a Hajdudorogon fölláthatandó magyar g. kath. püspökség céljaira a magas kormány által kért hozzájárulást. — A vármegye törvényhatósági bizottsága a képviselő testület határozatát jóváhagyó határozatában kifejezést adott annak is, hogy a képviselőtestület által megadott hozzájárulás a község anyagi erejét túl nem haladja.

Talán a felhozott vádra feleletnek ez elég volna, mert a vármegye törvényhatósági bizottsága, ha községünk oly koldus volna, a képviselőtestület határozatát bizonyára nem hagyta volna jóvá.

De mivel már több ízben és több oldalról hányták szemünkre koldus voltunkat, kell, hogy a teljes valóságot e lap hasábjain lehető rövidséggel a nagyközönség előtt feltárjam.

Minden szerénytelenség nélkül mondha-

tom s irhatom meg, hogy hála az isteni gondviselésnek, mi nem vagyunk éppen oly elesett, szegény koldus falu, mint a milyenek országvilág előtt kiküirtöltek jó és nem jó akaróink.

A számok beszélnek.

Allításom igazolásul szolgáljanak az itt előterjesztett adatok:

Hajdudorog községnek az 1911. évi december 31-én lezárt leltára szerint cselekvő vagyona (mely ingó és ingatlanokból áll) 1.973,399 korona 99 fillér, szenvedő vagyona 430,958 korona 07 fillér, tehát tiszta vagyona 1.542,441 korona 91 fillérben lett megállapítva.

Az 1913. évre készített, a képviselőtestület által elfogadott s jelenleg a vármegyei törvényhatósági bizottság felülbizsgálása alatt álló költségvetésünk szerint megállapított:

Bevétel	105.447 kor. 69 fill.
Kiadás	140.924 kor. 08 fill.
Hianylat	35.476 kor. 39 fill.,

mely hianylat fedezésére 39 százalékos községi pótdónak kivetését határoztuk el. Az előirányzott kiadásból azonban 15,988 korona 66 fillér csak egy évre szólván, tehát ez rendkívüli kiadást képez. A község rendes kiadására csak 22 százalékos pótdó szolgál.

Ha még figyelembe vesszük azt, hogy költségvetésünkben a 100.000 koronás törzsvagyonalap helyreállítására fölvetett 10.000 korona csak még 7 éven keresztül fogja terhelni háztartásunkat, mert akkorra az teljesen vissza lesz állítva, akkor kitűnik, hogy rendes kiadásaink fedezésére nem is 22 százalék, hanem csak 11 százalék pótdó szolgál.

Hát azt hiszem, hogy egy ilyen község, melynek 11 százalék vagy 7 éven át 22 százalék pótdóval kell dolgoznia, az nem mondható koldusnak.

Bár sok ily koldus és ily nagy pótdóval dolgozó községe volna hazánkban, akkor elmondhatnánk, hogy nem vagyunk szegény ország.

Mit ad Hajdudorog?

Szükségesnek tartom még megjegyezni azt, hogy a püspöki palotát, s a 67 kat. hold földet, melyek 180400 korona értéket képviselnek, már most is a püspöki kiállhelynök használja, így nekünk a 6 kanonoki lakás felépítéséről és a szeminárium részére adandó telekről kell gondoskodnunk.

E két célra mi 300.000 koronát ajánlotunk meg s ez összegből azokat minden igényeket kielégítőleg elő állítani képesek vagyunk.

A szükséglendő 300.000 koronáról oly módon gondoskodunk, hogy azt az Osztrák-Magyar Banktól vesszük fel 50 évi 5,25 százalékkal törlesztendő kölcsönként, mert a község más kölcsöneit is onnan vettük fel. — Az így felveendő kölcsön törlesztésére 15750 korona lesz évenként községi költségvetésünkbe felveendő, melynek fedezésére a mai adóalapot véve figyelembe, 17 százalékos pótdónak kivetése válik szükségessé.

Kitűnik tehát, hogy a mi háztartásunk kiadásainak zavartalan fedezésére 7 éven át 39 százalék, azután pedig 28 százalék pótdó fog szükségesitenni.

Tehát akkor, amidőn oly magasztos célra hozunk ily áldozatot és mégis csak 39, illetve 28 százalékos pótdót kell a lakosságnak fizetni, nem lehet tiszta lélekkel állítani azt, hogy mi koldusbotra fogjuk lakosságunkat juttatni.

Hiszen nézzünk széjjel hazánkban s meglátjuk, hogy sokkal nagyobb vagyonnal bíró városok és községek sokkal nagyobb száza-

lék pótdót fizetnek, hogy csak rendes kiadásait képesek legyenek fedezni.

Dorog a haladás utján.

A mi községünk szintén rálépett a haladás útjára s nem fog hátra maradni, nem fog megállani, hanem a kor intő szavát megértve, haladni akar és fog. — S rövid időn belül a szükséges kulturális intézményeket létesíteni kötelességének tartja. — Különösen akkor, ha oly püspök fog kinevezettni, aki bennünket szeretni s díszes és nagy tekintélyű állásából folyólag bennünket támogatni, vezetni, irányítani s velünk együtt a magyar gör. katolikus s városunk felvirágoztatására dolgozni és akarni tud, akkor rövid idő alatt megvalósítunk minden szükséges intézményt, mert itt hitbuzgó, egyházáért messze menő áldozatot hozni kész 10.000 magyar gör. kath. hívót talál és azokra mindenkor számíthat.

Haladásunk igazolásul bátorkodom felhozni, hogy rövid néhány év alatt mit tettünk. —

1904-ben 58000 korona költséggel építettünk egy 6 tanteremmel ellátott állami elemi iskolát, a múlt évben 12000 korona költséggel építettünk tanyai iskolát. — A múlt évben 200.000 koronán felüli összeggel az egész község belterületén keresztül húzódó betonjárdát, ezelőtt 2 évvel 30000 korona költséggel a kor kívánalmainak megfelelő közvágóhidat, most építjük a 30000 korona költséggel előirányzott gör. kath. lelkeszi lakot. Ez évben határoztuk el a község belvizeinek levezetését, mely munkát 20—30000 koronába fog kerülni. — Most folytatunk tárgyalást a villanyvilágítás behozatala céljából, melyet szintén rövid idő alatt megvalósítunk.

Ezekon kívül néhány év alatt iótkönyv célokra adtunk kisebb és nagyobb adományokat, melyek közül csak a nagyobbakat említem fel, mint a debreceni egyetem céljára 2000 korona, a dorogi ref. egyháznak templomépítésre 2000 korona, a dorogi izraelita hitközségnek szintén templom építésre 1500 korona, Erdélyi közmívelődési egyletnek 800 korona, eflőmagyarországi közmívelődési egyletnek 100 korona, magyarországi közmívelődési egyletnek 200 korona, a hajdudorogi Hitelszövetkezet részére 3000 koronát adtunk.

A Kálvineum részére 200 korona lett megszavazva, melyet ez év folyamán szintén kifizetünk. A hajdudorogi r. kath. hitközség részére jövő évi költségvetésünkben 1500 koronát vettünk fel stb.

Szóval, mióta nagyközségi szervezettel bírnak, községi s más kulturális célokra hoztunk áldozatokat anélkül, hogy községünket vagy annak lakosságát tönkretettük volna.

Hogy fejlődni akarunk és az áldozatkészség bennünk megvan, meg kell említenem azon magasztos tény, mely legközelebb történt.

A múlt vasárnap ugyanis a hajdudorogi gör. kath. hitközség egyhangulag és nagy lelkesedéssel határozta el az első magyar gör. kath. főgimnázium felállítását és e célra 100.000 koronát szavazott meg, ugyanakkor a hívők között a gyűjtést is elrendelte s eddig mintegy 25—30.000 koronát adományoztak, úgy, hogy kilátásunk van rá, miszerint e célra legalább 150.000 korona fog rendelkezésre állani.

A lelkes hívek.

Községünk, a gör. kath. egyház, nemkülönben lakosságunk a lehető legnagyobb lelkesedéssel, áldozatkészséggel és rendületlen kitartással küzdött és fog küzdeni a magyar gör. katolikus s így a magyar állam érdekében; s valamint 50 éven keresztül nem tudott csüggedni, úgy ezután sem csügged el, hogy az elébe kitzított magasztos feladatokat megvalósítván: régi vágyát, a magyar görögkatholikus s fejlődését tőle telhetőleg elő mozdítsa. — Isten és világ előtt megmutathassa és bebizonyítsa, miszerint **vannak ma-**

Csipkét,

harisnyát legolcsóbban
kizárólag csak a

Csipke-áruházban

vásároljunk
Kérem a címre ügyelni
SA S-U. 4.

gyar gör. kath. intézmények, van magyar gör. kath. értelmiség, van magyar gör. kath. művelt társadalom, mely szeretett magyar hazánk, a magyar állam kiépítésére nagy munkájában a többi magyar hitfelekezetekkel együtt részét kivehesse.

Amidőn lelkesedésünket, áldozatkészségünket s rendületlen kitartásunkat a nagy nyilvánosság előtt feltárni kötelességemnek tartottam; végül azt vagyok bátor még megjegyezni, hogy:

Pápa Őszentsége, az Apostoli király Ő Feisége már döntöttek, Hajdudorog székhelyével, az új püspökség felállítását általuk elhatározottat s az így megmúszhatatlan tényre vált.

A püspöki székhely kérdése befejeztetvén, tőlünk senki által el nem vehető.

Éppen azért azon tisztelettelies kéréssel fordulok Debrecen szab. kir. város nemes gondolkozásu, fenkölt szellemü, igazságos és hazafias közönségéhez, hogy, mint eddig is tette, tántoríthatatlanul tartson ki mellettünk, ne igyekezzen nekünk akadályt gördíteni, hanem továbbra is legyen nekünk igaz és hű barátunk. — Az Isten, a magyarok Istene áldja meg azért, hogy bennünket, félszázadon át lankadatlanul küzdő, maroknyi kis magyar népet nem megsemmisíteni, hanem hatalmas befolyásával és nagy súlyával támogatott és támogat továbbra is.

Mi szent igazunkért élet-halál harcot folytatni igen, de megrettenni, magunkat gyáván megadni nem fogjuk soha. — Tőlünk erkölcsi gyilkosságot ne követeljen senki.

Hajdudorog, 1912. szeptember 5.

Farkas Gyvőz.
főjegyző.

Jobb utcaburkolatot!

Panaszok a kocsutak ellen

A főmérnöknek egy előterjesztése nyomán a városi tanács egyhanguan és erélyesen elítélte azokat az állapotokat, amelyek a kocsutakon, de különösen az Aszfalt Részvénytársaság által főtartott kocsutakon uralkodik, mert ott a javítás a lehető legfelületesebben történik.

A panaszok sajnós jogosak, annál inkább, mert a legforgalmasabb közlekedési vonalakon is tapasztalni lehet, hogy a kövezés nagyon rossz. Igaz, hogy a most folyó csatornázási és vízvezetési munkákkal a kövezetet folytonosan föl kell bontani, de hát ezeket a burkolatrészeket az illető vállalatok mindég megcsinálják és ha a kövezet alatt a fölászott föld le is süpped, azt a vállalkozók ismételen helyrehozzák, sőt arra kötelezhetők is. Ámde az aszfalt burkolatok, amelyet a Magyar Aszfalt részvénytársaság javított, nagyon is gyakran rosszak. Így a Kossuth-utcai aszfaltjavítások ellen hangzottak el panaszok, mert ez utca aszfaltján olyan zökkenők vannak, hogy azokon csak kissé is sebesebben haladó kocsival menni életveszélyes.

A tanács éppen azért fölhevta a mérnöki hivatalt, hogy szigoruan ellenőrizze, vajjon a csatornázási és vízvezetési vállalkozók a burkolás helyreállítására vonatkozó szerződésbeli kötelezettségeiknek pontosan megfelelnek-e, de különösen arra ügyeljen szigoruan, hogy a Magyar Aszfalt részvénytársaság minden hibát helyrehozzon, mert szerződési kötelezettségei nemesak arra szólnak, hogy tavaszkor és ősszel általánosságban javításokat végezzen, hanem arra is,

hogy minden esetben, amikor az aszfalt burkolata megromlott, a szükséges javításokat eszközölje.

Minden felszólítás azonban hiábavaló lesz, mert az Aszfalttársaság csak olyan anyaggal dolgozik és olyan javításokat fog csinálni, mint most, a köburkolat csak olyan hézagos, piszkos, zajos, zökkenős lesz, mint most. Pedig itt áll rendelkezésre kipróbálva az új kitűnő anyag: a fűrészporas falt.

A tanács elrendelve a kellő szigorú eljárást a mérnöki hivatalnak, amely burkolat készítési és javítási munkákra 15.000 koronát kért, négyezer koronát bocsátott rendelkezésre, mert az előirányzott összegből már csak ennyi van meg. Egyben utasította a tanács mérnöki hivatalt, hogy jelentse be, vajjon az eddig fölhasznált hitelből az előírt munkákat mind végrehajtották-e.

A posta, a katonaság, a közforgalom

Tessék rendet csinálni!

Több ízben kaptunk panaszos levelet a miatt, hogy a fiókpostahivatalok automobiljai és a katonaság felvonulása gyakorta megállítja a villamos kocsikat s míg ezek percekig vesztegelni kénytelenek, sem az automobilvezetők, sem a csapattisztek nem hajlandók pillanatig stagnálni, amíg az utasokkal telt villamos eliramodhatnak.

Minthogy ez a kérdés igazán közérdekű, sőt féltő, hogy a hivatali tekintélyek tüzes kohójában tulságosan izzik is, a legnagyobb tárgyilagossággal igyekszünk abban a szükséges közéletet megkeresni. — Ezért sorba vesszük a panaszokat. Először a posta automobiljai ellen van kifogás, melyek a Péterfi-utcai fiókpostahivatal előtt igen gyakran állják a villamos utját s az autovezetők még felszólításra sem akarnak kitérni. A villamos kocsik kénytelenek vesztegelni, amíg a postai berakodás véget ér. Ami igen helytelen nemcsak a közforgalom szempontjából, mely így percekig fennakad, hanem a posta szempontjából is, mely lehetővé teszi, hogy a villamos védelme alatt kétes elemek a postaküldeményhez is hozzájuthassanak. Mert bizony az ilyen villamoskocsi a legalkalmasabb bástyája lehet a tolvajnak, ahol sem a háttal ülő kocsis, sem az előre kémlelő közönség nem veszi észre, ha egy darabot ügyesen megkaparint. Nem is szólva arról, hogy egy pillanat alatt módjában áll a vezetőnek félreállni s kitérni annak a csapat embernek, aki sietve igyekszik befelé a városba, ahol halasztást nem tűrő elintézési valói vannak. Igen jól tenné tehát a postahivatal, ha ezeket az embereket utasítaná, hogy a villamos kocsik elöl, akár végezték a dolgukat, akár nem, térjenek ki.

A katonaság pedig, mely tömött sorokban vonul el az utcákon, éppenséggel nem fog veszíteni tekintélyéből, ha a robogó villamost meg nem állítja. Sőt talán éppen, mikor ezt teszi, kelti azt a látszatot, mintha a munka, közlekedés értékét nem ismerné s ezért okoz több perces késést a polgároknak, akik villamos kocsikon őket csak másodpercig állítják meg a sietségben. Szóval térjenek ki vagy

lassítsák pillanatig lépésüket és akkor minden hivatalos huzakodás nélkül helyreáll a polgárok és a katonaság között a „villamos-pör”-rel fenyegetett béke.

A csatornabekötések dija

A tanács a részletfizetés mellett.

Megirtuk a napokban, hogy most kézbe Olvan vélemény is hangzott, hogy két évre osztanak föl a csatornabekötési díjat s a háztulaidonosok ez idő alatt egyenlő részletekben fizetnék meg azzal a biztosítással, hogy az ingatlan mindenkorai tulajdonosát, vagyis az ingatlant terhelje.

A tanács méltányos állásfoglalása bizonyára jó hatást fog kelteni a háztulaidonosok közt a jelenlegi rossz pénzügyviszonyok között.

A tanács előbb a számvevőség utján elkészített a szükséges számításokat s a tervezetet, azután tesz érdembeli intézkedéseket. A részletfizetés mindenestre lehető lesz, mert hiszen az nem új dolog s a csatornabekötési költségeket más városban is szokták részletekben, kamatfizetés kötelezettsége mellett közigazgatási uton behajtani.

Sitették ki a debreceni háztulaidonosoknak a házi bekötések költségeinek számláit azzal a fölhevással, hogy az összeget a háztulaidonosok nyolc nap alatt fizessék be. Természetes, hogy a háztulaidonosokat ez a fölhevítés kellemetlenül érintette, mert a mai viszonyok között a követelt összegeket nehéz lenne nélkülözni. Ezért a háztulaidonosok egyesülete kérvényt adott be a városi tanácshoz és kérte, hogy a követelt összegeket részletekben 6 százalékos kamattal fizethessék be a házi pénztárba.

A kéréssel ma foglalkozott a tanács, illetve szóba került a kérdés. A tanács kedvezően fogadta azt és bár ma egyáltalán nem dönthetett a kérdésben még is hajlandóság nyilatkozott meg arra vonatkozóan, hogy a kért részletfizetési engedélyt a fölkinált hat százalékos kamattal kötelezettsége mellett kiadja.

Elárult bérnyilkosság

Meg akarta öletni a férjét

Zomborból táviratozzák: Három ember került itt tegnap a rendőrség kezébe bérnyilkosság kísérlet miatt. Az egyik közülök egy dusgazdag szerb parasztnak a felesége, aki embereket bérelt föl arra, hogy férjét eltegyék láb alól; a másik kettő pedig a két bérnyilkos, akik kétezer koronáért vállalkoztak a bérnyilkosságra s meg is próbálkoztak a kivitelével, de időközben megdöntötték a dolgot és önmaguk jelentkeztek a rendőrségen.

Jolics József dusgazdag szerb paraszt már hosszabb idő óta örökös perpatvarban élt a feleségével ennek kikapós természete miatt. Az asszony megunt a férfi folytonos szemrehányásait és elhatározta, hogy férjét elteszi láb alól. Önmaga nem mert erre vállalkozni, embereket keresett tehát, akik a gyilkosságot végrehajtsák.

Hosszas keresés után meg is találta a maga embereit Kolics Száva kisgazda és fia személyében. Kolics Száva és fia kétezer koronáért vállalkoztak arra, hogy Jolics Józsefnek megszabadítsák alkalmatlan férjétől.

Kolics Száva és fia tegnap éjszaka akarták végrehajtani a bérnyilkosságot. Az asszony által nyitva hagyott ajtón belopóztak Jolics József szobájába és fojtogatni kezdték az alvó embert. Jolics fölébredt a fojtogatásra és védekezni kezdett. A két bérnyilkos erre

Zománc cim- és jelzőtáblák és zománc-betűk

igen olcsón rendelhetők

Hoffmann és Kronovitz
könyvnyomdájában
Debreczen, Piac-u. 49.

annyira megijedt, hogy hanyatthomlok elrohantak és meg sem álltak a rendőrségig. Itt azután elmondták, hogy Jolics Józsefné bérelte fel őket kétezer koronáért arra, hogy férjét gyilkolják meg.

A rendőrség még az éjszaka folyamán bevitte Jolics Józsefnét, aki tagadja, hogy ő bérelte volna fel a két embert férje meggyilkolására. Koics Száva és fia azonban szemébe mondták az asszonynak, hogy ő bérelte fel őket, sőt előadták a foglalóul kapott kétszáz koronát is s a rendőrség erre úgy Jolics Józsefnét, mint a két bérnyilkost letartóztatta.

A földalatti rém

A bánya poklában

A franciaországi La Clarence bányában tegnap délután borzalmas katasztrófa történt. A bányalég megint emberáldozatokat követelt. Az éjjel megállapították, hogy huszonkét halottja és huszonnégy sebesültje van a bányaszerencsétlenségnek.

Erre vonatkozólag újabb távirati tudósítások érkeztek Párisból. Ezekből kitűnik, hogy a katasztrófa sokkal nagyobb mérvű, mint amennyire ezt az első tudósítások hírül adták. A háromszáz méternyi mély bányába ugyanis nem lehetett behatolni, akármily önfeláldozással dolgoztak is a mentők. És biztosra veszik, hogy még számos halottja és sebesültje van a katasztrófának.

Negyven munkás eltűnéséről is beszámolnak a táviratok. De az újabb hírek szerint az eltűnt munkások száma a százat is meghaladja.

A legnagyobb veszedelem az, hogy az éjjel folyamán folyton felhangzottak a mély tárnákból újabb meg újabb robbanások, jelölve annak, hogy a földalatti rém, a bányalég folyton pusztít.

Ez pedig egvelőre megközelíthetetlenül teszi a mély tárnákat. A mentési munka is megállt.

APRÓ ESETEK

A szórakozottság netovábbja.

— A legrosszabb.

Nem is volna stilszerű, ha nem professzorokról szólna.

Szóval a professzor ur látogatában volt egyik kollégájánál, aki kivitte a Hortobágyra is. Nagy filológiai vitába bocsátkozva itt is, még nagyobb sétákat tettek. Séta közben a Hortobágy folyó mellé is kivetődtek. — A mint sétálnak, az idegen professzor meglepetve kiált fel:

— Né, hogy meg van áradva a Tisza!

— De kérem, kolléga ur, hisz ez a Hortobágy.

A professzor megdöbbenve törülgeti a szemét s rezignáltan szól:

— Látja, látja, kedves kolléga, borzasztó, hogy — milyen rövidlátó vagyok!

II.

Wassermann Jakab egész életén át kinlódott és fáradt. Tekintélyes vagyon gyűjtött össze, de . . . De mire odáig érkezett, hogy a legpuhább hintóban kocsikázzék, a legfinomabb ételeket egve, délig aludhasson, akkorára köszvénye ápolására kellett szoritkozni, gyomorbaia miatt tei volt az egvedüli eledele s morfium segítségével is alig tudott aludni.

Wassermannban felgyülemlett a keserűség és a végén még a pénzt is megutálta.

Amint az már a mesékben szokás, a végét érezte közeledni s amint az szintén szokás, elhívatta magához az unokaöccsét.

— Fiam — mondotta — én nemsokára meghalok. Becsületes, tisztességes munkával, arcom veritékével (foglalkozására nézve különben — uzsorás volt az öreg) vagyon gyűjtöttem össze. Beláttam azonban, hogy a pénz nem boldogít. Elhatároztam, hogy vagyonomat jótékony célra fogom fordítani. — De nélküled nem akarok semmit sem tenni. Ha te akarod a vagyonot, ám legven a tied! De figyelmeztetek, hogy ezer korona az a rossz, tízezer az rosszabb, százezer az . . .

— Bácsi — vágott közbe az unokaöccs — én el vagyok készülve a legrosszabbra!

HIREK

*

— **Debrecen szervezeti szabályrendelete.** A belügyminiszter ma értesítette Debrecen város tanácsát, hogy a szervezeti szabályrendeletet végleg jóváhagyta, de kiköti, hogy az új városi törvénynek megfelelő új szabályrendeletet készítse el a közgyűlés.

— **Eskületétel.** A városi tanács mai ülésén tették le a hivatalos esküt Petrovics Milenko dr. és Kovács László dr. újonnan kinevezett kórházi orvosok és Lovász Károly most kinevezett kórházi másodbiztos.

— **Izraelita istentiszteletek.** Az izraelita hitközség előliarósága értesíti a hitközségi tagokat, hogy a Deák Ferenc-utcai izraelita templomban az istentisztelet — további rendelkezésig — a következő időben fog kezdődni: Péntek este 6 órakor; szombat délelőtt 9, délután 4 órakor; köznapon reggel egynegyed 7, este egynegyed 7 órakor. Szélichőség vasárnap és szerdán hainali 4 órakor, a többi napokon 5 órakor.

— **Makó Haidudorog mellett.** Makóról táviratozzák: A makói görög katolikusok tegnap Boros János esperes elnökle alatt népes értekezletet tartottak, melven egyhangulag amellet foglaltak állást, hogy a magyar görög katolikus püspökség székhelvé Haidudorog városában legyen.

— **Debrecen közegészségügyve és statisztikáia augusztusban.** A közigazgatási bizottság mai ülésén Tüdös Kálmán dr. főorvos a következő adatokat terjesztette elő: Született összesen 136 férfi, 136 nő, elhalt 90 férfi, 887 nő, a szaporodás tehát 95. Nevezetes halálok voltak: hevenyvragályos betegség 6, gümőkór 27, rák 6, göresök 7, bélhurut 45, erőszakos halál 6. Házasságra lépett 54 pár. A közkórházban ápoltak 602 beteget. A mentők 82 esetben működtek.

— **A tanács részvéte.** Kovács József polgármester ma bejelentette a tanácsnak Axmann Gvula állatorvos tragikus halálát, mire a tanács részvéteinek legvzökönvben adott kifejezést s kimondta, hogy tagjai közül többen Csóka Samu tb. főjegyző elnökle alatt a temetésen résztvesznek.

— **Ösztöndíi külföldi tanulmányvutra.** A városi tanács mai ülésén Szombati Szabó István lelkésznek, akit az egyház Edinburgba küld ki külföldi tanulmányvutra, tekintettel arra, hogy a fiatal lelkész igen tehetséges ember s igen szép reményekre jogosít kétszáz koronát szavazott meg.

— **Az Egyház-tér rendezése.** A városi tanács mai ülésén szóba került, hogy miután a Kossuth-szobor készen lesz és a szoborhelyet kiilölték, rendezni kell a Piac-utca végét. Az ügyet kiadták előterjesztés végett K. Tóth Mihály dr. tanácsnoknak, hogy a szobor elhelyezésének ügyével együtt tegyen arról jelentést. Ugyanakkor szóba került, hogy a Piac-utca nevéit is meg kell változtatni, de a tanács e kérdést most nem tartotta alkalmasnak arra, hogy abban határozzon, vagy csak állást is foglaljon.

— **Seleitezés a levéltárban.** Kone Ákos főlevéltáros előterjesztést tett, hogy a helyszüke miatt is az elévült s már fölösleges iratokat ki kell seleitezni a levéltárból. A városi tanács, amelytől Kone Ákos e munka elvégzésére 1000 korona költséget kért, helyeselte az előterjesztést, amely szerint sok régi, hirdetési számlák mellékletül szolgáló hirdetőket, könyveket, nyomtatványokat, kórházi recepteket ki kell dobni. A tanács most előterjesztést tesz a jog- és pénzügyi bizottságnak és a közgyűlésnek, hogy kéri meg a belügyminisztertől a kiszeleitezésre az engedélyt.

— **A viztorony tetőzete.** Miután a viztorony építése befejezéshez közeledik, a mérnöki hivatal előterjesztést tett, hogy annak egyes részeit patinával vonják be, ami ott az erdőben széppés tette volna a viztornyot. A tanács azonban tekintettel arra, hogy ez kétezer korona több kiadást okozna, nem pártolta az indítványt, azonban érdemben sem határozott, hanem kiadta azt az építési bizottságnak.

— **Kevesebb ünnepek.** Ismeretes, hogy a pápa az egyik motu proprioában a katolikus ünnepek egy részének eltörlését kívánta. A hercegprimás ki is hirdette már, hogy a rendelet nálunk is érvénybe fog lépni. De éppen ez az, ami beláthatlan bonvodalmakra fog alkalmat adni a motu körül. Vannak törvényeink, melyek az eddigi Gergely-naptárban foglalt ünnepekhez bizonyos kedvezményeket fűznek. Ezek a kedvezmények, amelyek jogerűiek, mint például a váltóóvatolási terminusok, problematikusokká válhatnak. S mint-hogy Magyarországon a pápai hatalom jogforrása nem lehet, ennek folytán külön törvény hozási akcióra lehet szükség, ha a pápai motu proprioában foglalt intézkedés érvényre jut. A vitatkozások e tárgy körül már is megindultak és nem lehet belátni, vagy kiszámítani, hol fognak az abból származó bonvodalmak végződni.

— **Orvosi körökből.** Dr. Berencsv Zoltán Sándor nőorvos Abázziból hazaérkezett s rendeléseit (Alföldi Takarékpénztár palotája) megkezdte.

— **Az új postapalota.** A debreceni iótekonny négyvlet fölaiánlotta a kereskedelemügyi miniszternek megvételre a Széchenyi-utcai telkét a tervezett új postapalota részére. A tanács ma kimondta a négyvlet kérésére, hogy ez ajánlatot támogatja s ilyen támogató föliratot küld ugy a bel- mint a kereskedelemügyi miniszterhez.

— **A munkáspénztár és a város.** Debrecen városa és a munkáspénztár közt a biztosítási díjak körül mindmáig ellentétek vannak, amelyeket a pénztár ugy akart elosztani, hogy a bemutatott számlát helvesbítette és most már a díjaknak kifizetését kérte annál is inkább, mert azt a közgyűlés el is rendelte s póthitelt is szavazott meg. A tanács mai ülésén a helvesbítést tudomásul vette, de a kért összeget még sem utalta ki, mert egyrészt a belügyminiszter a póthitelre vonatkozó határozatot még nem hagyta jóvá másrészt, mert a pénztár a kifogásolt erdőkitermelési és lakatosüzemi tételekre vonatkozóan nem nyilatkozott.

— **A gvanus személv.** Trientből jelentik az alábbi vidám kis epizódot: Ferenc Ferdinánd trónörökös elutazásakor történt a trienti pályaudvaron. A peronon számos rendőrtisztviselő volt, egyik magasabb rangú rendőrtiszt észrevette, hogy egy gvanus egvén siklik a tömegben ide-oda s különösen a trónörökös körül settenkedik sokat. Azonnal kiadta az ordret, hogy fölleliék le. Az illető hevesen tiltakozott és igazolta magát — dektív volt. Valahogy a trónörökös föllébe is eljutott az incidens hire. Jóízüt nevetett raita.

— **A debreceni Zander-féle medico mechanikai gyógvintézetben** szept. 10-étől kezdve az órák beosztása a következő: Férfiak d. e. 12—1-ig és d. u. 6—7-ig. Nők d. e. 11—12-ig és d. u. 4—6-ig. Gvermekek d. u. 4—6-ig. **Dr. Szász Adolf** int. orvos.

— **Öngyilkos református pap.** Désről táv iratozzák: Elek Simon somkeréki református segédlelkész tegnap reggel Désen forgópisztollyal fejbe lőtte magát és azonnal meghalt. A fiatal lelkész barátjának, Farkas Albert dési református lelkésznek látogatására jött Déstre. Este az Európa-szállóban vett lakást. Reggel lövés dördült el a 16-os számú szobából, ahol Elek lakott. Összeszaladt a szállószemélyzet. Betörték a szobába. A fiatal pap az ágya előtt vérben fetrengett, halántékából erősen folyt a vér. Mire az orvos megjött, már csak a halált állapíthatta meg. Elek egy lövést irányzott a halántékába, amely halálos volt. Elek öngyilkossága előtt egy iv csomagol, papirost tett az ágya elé, a szőnyeget pedig az ágyra borította. Öngyilkosságának okát még nem állapították meg.

— **Német udvari előkelőségek Pöstvében.** Hohenau Mária Margareta grófnő, született Hohenlohe hercegnő, a német császár szárnysegédének felesége leánváival együtt hosszabb tartózkodásra Pöstvébe érkezett, és a Thermia Palace-szállóban szállt meg, ahol az őszi időjárás ellenére is liuktető társasélet uralkodik. Reischach bárónak, a német császár udvari főlovászmesterének családja, három havi tartózkodás után a jövő héten hagyja el Pöstvént, ahol augusztus végéig 15841 fürdővendég fordult meg.

— **A nyolc órai záróra.** Az egységes nyolc órai zárásra vonatkozó törvényjavaslat a kereskedelmi minisztériumban már elkészült. Kálmán Gusztáv kereskedelemügyi államtitkár a törvényjavaslatról a következőket mondotta egy újságírónak: A törvényjavaslat már elkészült, részleteiről azonban még nem nyilatkozhatom. Mindenesetre azt hiszem, hogy úgy az érdekelt kereskedőket, mint a kereskedelmi alkalmazottakat teljes mértékben ki fogja elégíteni. Nem volna teljes a vasárnapi munkaszünetéről szóló törvény, ha a záróra törvényesen nem szabályoztatnák.

— **Terjed a veszettség.** Reitz János a mai tanácsülésen jelentést tett arról, hogy sűrű egymásutánban fordulnak elő veszettségi esetek s a legutolsó héten is két meg-mart embert kellett a Pasteur-intézetbe szállítani. Így különösen az V. állategészségügyi körzetben fordult elő több eset. Egy ebet ártalmatlanná tettek, mielőtt valakit megharagvott volna, de két másik eb mart is. Fővik egy gyermekét a másik egy postást. Veszettségvanus eb kóborol a VIII. körzetben is. A rendőrség megtett minden intézkedést, de egy érélyes intézkedéseket tartalmazó szabályrendelet nélkül megszüntetni a bair nem lehet. A szükséges tervezetet ő már be is terjesztette. E tervezetet később Csóka Sámuel be is nyújtotta a tanácshoz, amely azt az illetékes hatóságokhoz tette át.

— **Az ipartestület és a vasárnapi munkaszünet.** A debreceni ipartestület átiratban fordult a rendőrhatalósághoz és a városi tanácshoz, hogy a vasárnapi munkaszünetéről szóló törvény végrehajtásánál s a büntetések alkalmazásánál kevesebb szigorral járjanak el. A tanács az átiratot tudomásul vette s ez ügyben mit sem tesz, mert a rendőrség, mint kihágási bíróság ítélkezésében önálló és független.

— **Kiesett a robogó vonatból egy huszár.** Nviregvházáról jelentik: A tegnap délután érkezett személyvonatból kiesett egy közhuszár, akit súlyos sérülésével szállítottak Nviregvházára, az itteni katonai kórházba. A szerencsétlenség még a déli órákban. Szolnok és Uiszász közt történt. Tóth Lőrinc közhuszár a nyitott ajtónál állott s eddig még ki nem derített módon kibukott a vonatból. A vele utazók akkor gondoltak szerencsétlenségre, mikor keresni kezdték és nem találták. A vonatot megállították és Tóth Lőrincet a simár mellett súlyos sérülésekkel fekvő találták. Felvették a vonatra s az épen Nviregvháza felé induló katonai vonatra tették s ide szállították, mert Tóth Lőrinc a nviregvházi huszárezredhez tartozik. A vizsgálatot, mely a szerencsétlenségre fényt fog deríteni, megindították.

— **Osztálysorsiaték.** Az osztálysorsiaték mai húzásán 30.000 koronát nyert: 3198. 20.000 koronát nyert: 56232. 5000 koronát nyertek: 55850 62693. 2000 koronát nyertek: 24854 42079 44065. 1000 koronát nyertek: 2224 5260 58825 61612 67786 71872.

Azonkívül kihúztak 500 és 200 koronás nyereményeket. A következő húzás holnap lesz.

— **Alföldy Károly tánciskoláiban** az őszi tanfolyam szept. hó 11-én megkezdődik. Beiratások eszközölhetők bármely időben lakásán Péterfia-u. 2. sz. telefon szám 510. Felhőknek boston vagy más táncokra külön órák vehetők.

— **Hatóságilag fertőtlenített bacillusmentes ódon tankönyvek és új iskolakönyvek** az összes iskolák részére **Aczél antiquáriumban** kaphatók. Első Takarékpénztár palotában.

— **Intézeti kelengve** iskolás leányoknak és fiuknak. Kész fehérneműk, zsebkendők, harisnyák, paplanok, matracok, flanel- és trikópaplanok és ágyterítők, kitűnő minőségben nagy választékban és jutánvos áron kaphatók. Kardos László vászon, menvaszszonvi kelengve és kész fehérneműk nagykereskedésében. Debreczen, Kossuth-utca 9.

— **Új női kalap szalonunkat** Arany János-utca 1. szám alatt megnyitottuk. A nagyérdemű hölgyközönség szíves figyelmébe ajánljuk. Török Irén és Társa.

— **Ócska iskolakönyvek** valamint újak is az összes iskolák részére kaphatók Hegedűs és Sándor könyv- és papirkereskedésében. Kossuth-u. 11. sz.

— **Elismert legszebb úri divat** midonságok, világhírű lta. Borsalinó és Pichler kalap különlegességek a legnagyobb választékban. Frank Testvéreknél Piac- és Szentanna-utca sarok.

Fogadok, hogy nem ér rá

Ágyba feküdni, ha a nyaka fáj, vagy hurut győtri. Tegyen tehát úgy, mint én: ha csak a legesekélyebb bajt érzem, azonnal szedek valódi Fáy-léle szódai ásványvízszállát utasi és széri t. Ez mindig segít rajtam s egy óráig em kellett az üzlethől elmaradnom, amióta ezt az apróságot magammal hordom. Fogadjon sőt tegyen úgy maga is! Bizonyára nem bánja meg. Egy doboz ára csak 1 korona 25 fillér, de vigyázzon, nehogy utánzatot adjanak!

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	851 —
Osztrák hitel	645.50
4 százalékos koronajáradék	87.05
Allamvasut	711.50
Jelzálogbank	459.50
Rimamurányi	788. —
Salgótarjáni	800. —
Közuti vasut	767.25

Irányzat:

Magánleszámítolási kamatláb:

Bécs 4 3/4 %/o, Berlin 4 %/o London 3 13/16 %/o.

Budapesti gabonátőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) dobr. bizományos távirati jelentése	
Buza októberre	11.25
áprillásra	11.78
Rozs októberre	9.66
Zab októberre	10.28
Tengeri 1912. év júli	—
augusztusra	9.28
Tengeri szept.	—
Tengeri májusra	7.50

Készára 10-tel olcsóbb.

A benzín mérsékelt eladási ára. A kereskedelemügyi miniszter 61704—VI. C. számú rendeletével, a motorral dolgozó műhelyek és üzemek részére, a benzín mérsékelt eladási árát augusztus 15-től három hónapra 23 koronában állapította meg métermázsánként.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védegvlet a következő fizetésektelenségeket jelenti: Rosenfeld testvérek (Budapest, Király-utca 98. sz.), Kereskedelmi r. t. feloszlatásban (Kolozsvar), Klein Fülöp (Szabadka), Drechsler Nándor (Rózsahely), ifj. Tenzenleitner Józsefné és tsa (Pécs), Stern Emánuel (Bátaszék).

Regény-csarnok.

A cloomberi titok.

Irta: CONAN DOYLE.

Fordította: Szebenyei József.

(Folytatás.)

— Megfizettem érte — felelte.
— Hogy-hogy?
— Olvan összeköttetésem volt velük, a milyen remélhetőleg nem lesz más szegény embernek soha.
— Nem értem.
— Ne is értse meg soha, doktor ur.
— De hát mégis, mi lehetett?
Mintha nem is hallotta volna az utolsó kérdést.
— Valóban, ami az odvlikus erőket illeti, önnek kellene tudni valamit felőlük, mert az a jövő tudománya és nagy szerepe lesz egykor az orvosi tudományban.
— Az orvosi tudományban?
— Igen.
— Ezt honnan gondolja?
— Olvassa el Reichenbach „Kísérletek a magnetizmus terén és a vitális erők” című munkáját vagy Gregorv „Állati magnetizmus”-át, Mesmer „Huszonzhet Aphorizma”-át, vagy a würzburgi dr. Justinus könyvét és majd gvarapítani fogja ezen a téren az ismereteit.

Nem nagyon szívesen fogadtam e tanácsot, melyben olvasni valót ajánlott olvan tárgyról, ami a magam mesterségével függ össze, így tehát nem szóltam semmit, hanem felkeltem, hogy távozzam.

Mielőtt elindultam volna, még egyszer megfogtam a pulzusát és ugy találtam, hogy a láz teljesen megszűnt, még pedig olyan hirtelen, ami szinte csodával határos és csak ilyen maláriászerű betegségeknel lehetséges. Odafordultam felé, hogy gratuláljak neki a hirtelen javuláshoz és ugyanakkor kivultottam a kezemet, hogy az asztról felvegym a keztyümet. Azonban nemcsak a magam portékáját emeltem fel, hanem a vászonterítőt is, amivel valami tárgy le volt takarva az asztal közepén.

Talán észre se vettem volna ezt a kis balesetet, ha a tábornok arcán nem láttam volna azt a mérges tekintetet és ha nem hallok egy gvenge, türelmetlenkedő kiáltást.

(Folyt. köv.)

Kiadó urilakás.

József kir. herceg-utca 32. sz. alatt lévő **6 szoba és hall, fürdőszoba és üvegezett verandával ellátott lakás**, melyhez négy pin-cze, kocsiszin és kertudvar tartozik **november 1-től kiadó**. Bővebb felvilágosítás József kir. herceg-u. 31. sz. nyerhető.

A híres angol Citizen harina és fekete cipők nagy raktára.

Iskolai leányka és fiu

czipők

valamint saját készítményű női és férfi cipők telhalmazott raktár miatt **bámulatos olcsó árban** lesnek elárusítva.

FISCHER MENYHÉRT

czipő nagyruházában

Piac-u. 9. szám,
a Kereskedelmi Akadémiával szemben.

Egyben értesitem a nagyérdemű rendelő közönséget, hogy a műhelyemben 24 óra alatt bármilyen kivitelű cipőket és csizmát elkészítek.

Fischer Menyhért.

A híres angol Citizen harina és fekete cipők nagy raktára.

Intézeti fehérnemük

előírás szerint fiuk és leányok részére:

ingek, nadrágok, szoknyák, gallérok, kézelők, zsebkendők, paplanok, matracok, esőernyők, kötények

Donogán és Somossy
 cégénél, Debreczen, Kistemplombazár.

Az összes tanintézetekben használt

tan- és segédkönyvek

új, vagy használt állapotban, — ugyszintén mindenféle füzetek, író- és rajzszerkek, rajztáblák, rajztömbök, körzők, könyvhordók, könyvszíjjak és táskák legelőnyösebben beszerezhetőek

Szabó Istvánnál
 Piac-utca 16. Alföldi Takarékp. palota.

2292 - 1912. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A derecskei kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Derecskei Népbank végrehajthatónak Erdei Zsuzsanna férj. Takács Józsefné h.-pályi-i lakos elleni végrehajtási ügyében 200 kor. tőke, ennek 1912. évi március 30 tól járó 6% kamatai, 6 kor. 20 fillér óvás-költség, 1/3 váltódíj és 47 kor. 37 fill. már megállapított per- és végrehajtási és az árverés kérését jelenleg 24 koronában megállapított, valamint a még felmerülő költségekből álló követelése kielégítése céljából a derecskei kir. jbiróság területén levő, a hpályi 409. sz. betétben 587. hrsz. a. felvett házas beltelekre 800 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak fogantatására határidőül az **1912. évi szeptember hó 16 ik napjának d. e. 9 óráját** H.-pályi községházához kitűzte.

Kikiáltási ár a becsár, 800 korona, azonban az árverésre kitett ingatlan a kikiáltási ár 2/3 (kétharmad) részen alul eladatni nem fog.

A bánatpénz az ingatlanok kikiáltási árának 10%-a.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. járásbíró mint tkvi hatóságnál vagy H.-pályi község előjáróságánál tekinthetők meg.

Derecskén, 1912 július hó 4-én. A kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Jákó s. k. kir. járásbíró,

BUTOR!

Teleph. 377. és 484. sz.

Modern asztalos és kárpitos butorok, lakberendezések, menyasszonyi kelegyek óriási választékban.

Varga József
 Debreczen, Piac-utca 44. szám

Gyomörgörcs, kólika, étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknél a legkittünőbb háziszser a

Hollandi

Gyomorcseppek

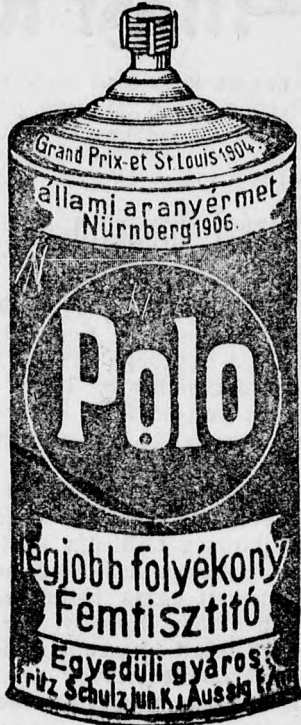
Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható

Mihalovits Jenő

gyógyszertárban Debreczenben.

Különböző nagyságu üveg- és bádopalackokban.

Mindenütt kapható! Kérjünk ingyen próbát!

A mesterdalnok . . . .

Cipőm szép és tökéletes, Benne járni élvezetes, Mert ha cipőt szegzek, varrok, Rajt' van

kaucsuk sarok.

Tiszta agyagból készült szép piros

cserép, fali téglá

és legszöbb nyersfalazati és

kémény-téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szerezhető be.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegy-tisztító.	Vorböczy- utca 14.

Vigyázz! Rékre festett kirakat. Vigyázz!

Ei jutányos árban akar vásárolni most a kedvező alkalom, mert most módomban van, hogy igen jutányos árban árulhassak.

1 mtr. gyapju delén kék szín is . . . . . 96 fill.	1 „ lüster minden szín . . . . . 30 „
1 „ túll csipke kelme . . . . . 94 „	1 „ selyem ujdonság . . . . . 90 „
1 „ grenadin sima fehér is . . . . . 72 „	1 „ csipke függöny . . . . . 36 „
1 „ mosó delén egész uj minták . . . . . 34 „	1 drb. fekete gloth alsó . . . . . 2.06 „
1 „ zefir bluzra és ingre . . . . . 34 „	1 „ finom ernyő . . . . . 1.90 „

diszek, csipkék, szallagok, ruha szövetek, vásznak, sifonok, maradékok, rövid árak, ágygarnitúrák, szőnyegek, paplanok mind igen jutányos árban.

ifj. Molnár Lukács

Kossuth és Batthyányi-utca sarok, a színházzal szemben.

A t. vevőközönséggel tudatom, hogy az üzlet többszörösen nagyobbítva lesz s több új cikk lesz bevezetve ami eddig raktáron nem volt.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér

Vastag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők
Vidéki tudakozóknál tüssék
v. válaszlevelet csatolni

Állást kap

Német gyermekleány (Bonne) feltétlenül megbízható, tisztességes, azonnal felvétetik egy 5 éves ki fiu mellé. Cim a kiadóhivatalban.

Könyvelőt keresek naponta egy órai foglalkozásra. Schön Sándor Piac- és Csapó-u. sarok.

Lakás

4 szobás udvari lakás nagy üveges folyosóval november 1-re kiadó. Villanyvilágítás. József kir. herceg-utca 14.

Házak-Telkek

Az Ond' don 1 föld eladó vagy kiadó. A Látóképnél 1 tanya földdel együtt eladó vagy kiadó. Értekezhetni Iskola-utca 8.

Debreczenben a Boldogfalvai-ker'ben 5100 négyszögöl, házhelyeknek való belsőség, — a Péczely-utcai 7. számú ház eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Vámospercsen 40 hold föld tanyával, 7 hold szőlő gyümölcsösrel eladó. Értekezhetni a kiadóban.

Hajduböszörményben 3 ház, udvar, a Vénkertben 700 négyszögöl gyümölcsös fákkal beültetett házhelyeknek való föld előnyös feltételek mellett eladó. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Különféle

Karlsbadi kétszersült eredeti Spandel vízzel készítve nagy csomag 70 fillér, kis csomag 35 fillér. Kapható a Deutsch-féle üzletben.

Az összes fiu és leányiskolákban: Ref. collegium tanítóképző, kereskedelmi, polgári, real, kath. gymnasium, izr. polgári, Dóczi, Svetits, stb. intézetekben használandó tankönyvek féltáron kaphatók a **Harmathy** antiquariumban **Füvészkert u. 14.** püspöki palotához 5-ik ház. Rajzeszközök, rajztáblák, léniák, könyvhordók, írószerek leszállított áron.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöliön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Int is érdekl! Női és férfi kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári áron kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur. Hatvan-u. 17.

Szülők figyelmébe! Iskolás leányok részére lüszter, cloth, karton és mol kötények minden fazon- és nagyságban nagy választék. Gyári áron árusítom el. Kertész. Sas-utca.

Mindenki szeret olcsón vásárolni a Kézimunka Czipő Áruház a legjobb és legolcsóbb áruval ellátva. Bevezetve férfi és női fehérnemű és divatcikkek. Egyszeri vásárlás mindenkit meggyőz. Szíves pártfogást kér **Klein Izsó**, Csapó-u. 18.

Hatvan-utca 22. szám alatt minden nap friss kóser libahus kapható. Ugyanott két iskolás gyermek koszt és kvártélyra felvétetik.

Csemege szálló kapható kicsiben és nagyban Friss Sándor kereskedésében. Telefon 9-87

Kalapos műhelyemben elvállalok női kalapokat alakítani divatos formára, ugyszintén cilindereket. Beliczay Lajos kalapos, Miklós-utca 5. szám, az udvarban

Intelligens fiatal emberek elsőrendű kóser házikosztot kaphatnak özv. urinónél Arany János-u. 16.

Állást keres

500 korona kaucióval keresek jobb házmesteri, irodaszolgái vagy pénzteszedei állást. Cim a kiadóban.

2336 1912. tkvsz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A derecskei kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Derecskei Népbank végrehajtónak Kopányi Sándor elleni végrehajtási ügyében 235 kor. tőke, ennek 1911. évi december hó 10-től járó 6% kamatai, 48 kor. 45 fillér már megállapított per- és végrehajtási és az árverés kérésért jelenleg 24 kor. 30 fillérben megállapított, valamint a még felmerülendő költségekből álló követelése kielégítése céljából a derecskei kir. jbiróság területén levő, a derecskei 3810. sz. betétben A. I. 1-2. sor. 289, 290. hrsz. a. felvett házas beltelekre, azzal, hogy amennyiben özv. Kopányi Imréné ellen annak bekebelezett haszonélvezeti jogára terhek vannak bekebelezve, az a haszonélvezeti jog fenn nem tartatik, hanem az árverési eladással a haszonélvezeti jog megszűnik, 2140 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül az 1912. évi szeptember hó 30-ik napjának d. e. 9 óráját e bíróság árverési termébe kützte.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitétt ingatlan a kikiáltási ár $\frac{2}{3}$ (két-harmad) részén alu. eladatni nem fog.

A bánatpénz az ingatlanok kikiáltási árának 10%-a.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. jbiróság mint tkvi hatóságnál, úgy Derecske község előjáróságánál tekintethők meg.

Derecskén, 1912 július hó 6-án. A kfr. jbiróság mint tkvi hatóság.

Jakó s. k. kir. jbiró.

Debreczeni butorkészítő asztalosok áruzsarnok szövetkezete

mint

az Országos Központi Hitelszövetkezet tagja

ajánlja kizárólag saját gyártmányú kisiparosok legjobb termékeit, melyeket beraktározás előtt a bíráló bizottság befogad **hálószobák, ebédlők, úri-szobák, börgarnitúrák** minden társadalmi osztály részére **szigorúan szabott árak**, a legmesszebb menő írásbeli garancia. (Pártoljuk a szolid honi kisipart.) Hitel esetén kedvező oo fizetési feltételek. oo

Hunyadi-utca 19. Telefon 968.

Megnyilt! Megnyilt!

Minden szülőnek érdekében áll, hogy ezen áruházat megtekintse Sokat megtakarít, ha az **iskolai évadra**

leánykaruha szükségletét

itt fedezi. Minden nagyságban gyönyörű kész ruhák kaphatók. Selyem, flór és patentharisnyák, rövidárúk, bélesek, diszmuárúk, csipkék, jakok, fischük, csipkegallérok, bluzok, pongyolák, kötények, kézi táskák, pipere illatszerek. Mindenféle uri divatcikkek.

Szolid szabott árak.

Reichmann Divatáruháza
a „Royal“ szállodával szemben.

Nézzé meg

Schön Sándor kirakatjában az **eredeti párisi, halcsontnélküli**

FÜZŐ.

különlegességeket.
Piac- és Csapó-u. sarok.

Friedmann Sámuel
bádogos és vízvezeték-szerelő

„mühelyét áthelyezte:“

József kir. herceg-u. 60. szám alá, ahol mindennemű vízvezeték-, épület- és műbádogos munkákat jutányosan készít bádogos mesterek részére is.

Mindenféle ruhát, csipkefüggönyt, ágy- és asztalterítőt

legszébben

fest, tisztít, mos és vasal

Agytollat fertőtleníttve tisztít

H R A B É C Z Y E D.

Gyár és főüzlet:
SZÉCHENYI-UTCA 42. SZÁM.
Telefon 323.

Fióküzletek: Csapó-u. 30. Telefon
668. Hatvan-u. 11. Telefon 578.
Miklós-u. 1. Telefon 1148. szám.

Gőzmosó, Vegytisztító és
Ruhafestő Részvénytársaság.
Felvételi telep:
Gűck Ede úridivat áruháza.
Telefon 602.